

Vlaams
Parlement

stuk 53 (2010-2011) – Nr. 3
ingediend op 30 juni 2011 (2010-2011)

Verslag van de Vlaamse Regering

Jaarlijks verslag van de Vlaamse Regering
aan het Vlaams Parlement
over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor
wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik
of voor ordehandhaving dienstig materieel
en daaraan verbonden technologie

Periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2010

Zesmaandelijks verslag van de Vlaamse Regering
aan het Vlaams Parlement
over de verstrekte en geweigerde vergunningen
voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik
of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan
verbonden technologie

Periode van 1 juli 2010 tot 31 december 2010

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heer Marc Hendrickx

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Ludwig Caluwé, Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Katleen Martens, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jan Roegiers;
de heren Matthias Diependaele, Marc Hendrickx;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Lode Ceyskens, Carl Decaluwe, Ward Kennes, Veli Yüksel;
de heer Johan Deckmyn, mevrouw Marijke Dillen, de heer Stefaan Sintobin;
de heren Marnic De Meulemeester, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Mia De Vits;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:

53 (2010-2011) – Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering
– Nr. 2: Advies van het Vlaams Vredesinstituut
53-B (2010-2011) – Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering

INHOUD

I. Inleidende toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid	5
1. Algemene situering.....	5
2. Opvallendste dossiers	6
2.1. Invoerdossiers.....	6
2.1.1. Invoer vanuit China.....	6
2.1.2. Invoer vanuit Hongkong	6
2.1.3. Invoer vanuit Israël	6
2.1.4. Invoer vanuit het Verenigd Koninkrijk	6
2.2. Uitvoerdossiers	6
2.2.1. Uitvoer naar Afghanistan.....	6
2.2.2. Uitvoer naar Albanië	7
2.2.3. Uitvoer naar Bahrein.....	7
2.2.4. Uitvoer van technologie naar Canada, Duitsland en Frankrijk.....	7
2.2.5. Uitvoer naar Duitsland, met als eindgebruiker de krijgsmacht van de Verenigde Arabische Emiraten	7
2.2.6. Uitvoer naar Israël	7
2.2.7. Uitvoer naar Italië, met als eindgebruiker de krijgsmacht van de Verenigde Arabische Emiraten	7
2.2.8. Uitvoer naar Pakistan	7
2.2.9. Uitvoer naar Spanje, met als eindgebruiker de krijgsmacht van Ecuador	8
2.2.10. Uitvoer naar Turkije.....	8
2.2.11. Uitvoer naar de Verenigde Arabische Emiraten.....	8
2.2.12. Uitvoer naar de Verenigde Staten, met eindgebruik in Irak	8
2.3. Doorvoerdossiers.....	9
2.3.1. Doorvoer van Canada naar Qatar.....	9
2.3.2. Doorvoer van Duitsland naar Oeganda	9
2.3.3. Doorvoer van Ierland naar Tsjaad en doorvoer van Tsjaad naar Finland	9
2.3.4. Doorvoer van de Verenigde Staten naar Eritrea	9
2.3.5. Doorvoer van de Verenigde Staten naar Jordanië.....	9
2.3.6. Doorvoer van Zuid-Afrika naar Rusland	9

2.4. Geweigerde vergunningen	10
2.4.1. Geweigerde uitvoer naar India	10
2.4.2. Geweigerde uitvoer via Israël naar Angola.....	10
II. Bespreking	10
1. Vragen en opmerkingen van de leden	10
1.1. Tussenkoms van de heer Jan Roegiers.....	10
1.2. Tussenkoms van de heer Marc Hendrickx	11
1.3. Tussenkoms van de heer Bart Caron.....	11
2. Antwoorden van de minister-president.....	12
Gebruikte afkortingen	13

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking werd op datum van dinsdag 14 juni 2011 een bespreking gewijd aan de verslagen, met betrekking tot het jaar 2010, van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie. Hierover had het Vlaams Vredesinstituut, conform zijn oprichtingsdecreet, ook een advies uitgebracht aan het Vlaams Parlement. Deze bespreking gold tegelijk ook als bespreking van het (reeds in september 2010 ingediende) deelrapport van de Vlaamse Regering over de eerste jaarhelft van het jaar 2010 (*Parl. St. Vl. Parl.* 2009-2010, nr. 53-B/1).

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER KRIS PEETERS, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, LANDBOUW EN PLATTELANDSBELEID

1. Algemene situering

Minister-president *Kris Peeters* licht het verslag toe. Dit is het zevende jaarlijks verslag dat de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement voorlegt, na de overheveling in 2003 van de bevoegdheid inzake de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en de daaraan verbonden technologie.

Dit jaarlijks verslag betreft de toepassing van de wet van 5 augustus 1991 die de in-, uit- en doorvoer van militair materieel regelt. In het jaarverslag wordt allereerst het juridisch kader geschetst van de controle op de handel in wapens en militair materieel. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de in-, uit- en doorvoer op Europees niveau en op wereldniveau. Er is ook een geüpdatete lijst van de van kracht zijnde sanctieregimes.

Artikel 17 van de wet van 1991 stelt dat de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement zowel een halfjaarlijks als een jaarlijks rapport voorlegt over de vergunde en geweigerde transacties. Dit verslag betreft de periode van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2010. Daarbij worden zowel cijfergegevens voor deze periode als de methodologie voorgesteld.

Dit verslag geeft in principe ook weer of er vergunningen werden verleend voor goederen die betrekking hebben op de uitbouw van productiecapaciteit. In dat verband laat de minister-president meteen opmerken dat er geen dergelijke vergunningsaanvragen werden behandeld.

Traditioneel wordt in het jaarlijks verslag ook aandacht besteed aan een bepaald thema in het kader van de controle op de handel in wapens en militair materieel. Dit jaar werd ervoor gekozen om het Wassenaar Arrangement te belichten, een internationaal controle regime voor conventionele wapens en voor producten en technologieën van tweërlei gebruik.

In dit verslag staat een overzichtstabel met de algemene cijfers voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2010. Deze tabel geeft voor invoer, uitvoer en doorvoer het totaal aantal vergunningen en weigeringen, evenals de totale waarde ervan.

Inzake uitvoer werden er in de betrokken periode 330 vergunningen verleend voor een waarde van 320.525.326,01 euro. Twee aanvragen tot uitvoer werden geweigerd, de waarde van de weigeringen bedroeg 1.663.200 euro.

Er waren 443 invoervergunningen voor een totale som van 18.937.124,69 euro. Twee aanvragen tot invoer werden geweigerd. Deze hadden een waarde van 11.702 euro.

Er werden achttien doorvoervergunningen afgeleverd. De totale waarde hiervan bedroeg 75.818.892,44 euro. Er werden geen aanvragen tot doorvoer geweigerd.

Minister-president Peeters benadrukt dat elke aanvraag tot uitvoer en doorvoer wordt geëvalueerd in het licht van het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944 van de EU. Daarbij worden de exporten en de weigeringen van de Europese partners steeds mee in overweging genomen. Hij verwijst dienaangaande ook naar de nota omtrent de procedure en de juridische context van de vergunningsprocedure, die tijdens de bijeenkomst van de commissie Buitenlands Beleid op 6 juli 2010 werd verspreid.

2. Opvallendste dossiers

De minister-president vestigt daarna de aandacht op een aantal specifieke dossiers, om te beginnen een aantal invoerdossiers.

2.1. Invoerdossiers

2.1.1. Invoer vanuit China

Bij de invoer vanuit China van wapenvizieren en onderdelen en toebehoren van geweren gaat het enerzijds om louter civiele optische richtmiddelen en de bijhorende elektronica en anderzijds om onderdelen en toebehoren van civiele wapens die bestemd zijn voor een erkende wapenhandelaar in Vlaanderen. De goederen worden gebruikt bij de jacht en het sportschieten.

2.1.2. Invoer vanuit Hongkong

De invoer vanuit Hongkong van een wapenvizier betreft de aankoop via e-bay van een richtkijker voor een luchtdrukgeweer. Deze richtkijker werd onderworpen aan de vergunningsplicht omdat hij in beginsel net zo goed op andere vuurwapens geplaatst kan worden.

2.1.3. Invoer vanuit Israël

De invoer vanuit Israël van beeldvormingsapparatuur en vuurleidingssystemen houdt verband met goederen die door een Israëliisch moederbedrijf met een definitieve invoervergunning verzonden werden naar een dochteronderneming in Vlaanderen. Zij kunnen alleen met een vergunning worden uitgevoerd uit Vlaanderen. Vaak worden deze goederen geleverd aan het Belgische leger.

2.1.4. Invoer vanuit het Verenigd Koninkrijk

De invoer van machinepistolen vanuit het Verenigd Koninkrijk vermeldt de minister-president omdat de invoer van machinepistolen in principe verboden is. Binnen het kader van artikel 27 van de Wapenwet mogen erkende verzamelaars echter in beperkte mate beschikken over dergelijke wapens. Dit dossier werd ingediend door een erkende wapenhandelaar die als bijlage drie bestelbonnen toevoegde van erkende verzamelaars. De Vuurproefbank heeft deze transactie goedgekeurd. Bovendien werd aan deze vergunning de voorwaarde gekoppeld dat de kopers van de betreffende wapens ten laatste een maand na de ontvangst van de wapens en de inschrijving ervan in hun registers, een kopie van deze registers moeten voorleggen aan de dienst Controle Strategische Goederen.

2.2. Uitvoerdossiers

De minister belicht daarna ook een aantal uitvoerdossiers.

2.2.1. Uitvoer naar Afghanistan

De uitvoer vanuit België naar Afghanistan betreft luchthavenverlichting voor ISAF (International Security Assistance Force), de NAVO-stabilisatiemacht in Afghanistan.

2.2.2. *Uitvoer naar Albanië*

De uitvoer van België naar Albanië houdt verband met de levering van communicatiesystemen aan het ministerie van Defensie, in het kader van een gespecialiseerd NAVO-communicatiesysteem.

2.2.3. *Uitvoer naar Bahrein*

De uitvoerdossiers van België naar Bahrein dateren van voor het uitbreken van de protesten in de Arabische wereld en het daaropvolgend 'on hold' zetten van de vergunningen voor militair materieel naar Bahrein op 23 februari 2010. Aan de betrokken bedrijven werd op dat moment gevraagd om de vergunningen terug te bezorgen aan de administratie. Dat is ook gebeurd. De eerste vergunning betrof verlichting voor een militaire luchthaven in Bahrein. De tweede vergunning betrof de uitvoer van tweedehands vrachtwagens van het merk Mercedes-Benz die worden gebruikt voor cargo vervoer.

2.2.4. *Uitvoer van technologie naar Canada, Duitsland en Frankrijk*

De uitvoer van technologie naar Canada, Duitsland en Frankrijk betreft vergunningen met een nulwaarde. Het gaat immers om de immateriële overdracht van technologie tussen Vlaamse bedrijven en enkele bedrijven in Canada, Duitsland en Frankrijk. Een eerste dossier houdt verband met de ontwikkeling van een nieuw radartoestel waarbij de betrokken firma's in België, Frankrijk en Duitsland zusterfirma's zijn. Daarbij is het soms nodig om prototypes, plannen en kennis uit te wisselen tussen deze landen. Een tweede dossier houdt verband met het A400M-project, waarbij bedrijven uit verschillende Europese lidstaten samenwerken aan de ontwikkeling van een groot transportvliegtuig.

2.2.5. *Uitvoer naar Duitsland, met als eindgebruiker de krijgsmacht van de Verenigde Arabische Emiraten*

De uitvoer van België naar Duitsland, met als eindgebruiker de krijgsmacht van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), betreft projectietoestellen die worden ingebouwd in een vliegsimulator bestemd voor het leger. Het gaat daarbij alleen om de projectietoestellen en niet om de software die nodig is om militaire vliegscenario's na te bootsen.

2.2.6. *Uitvoer naar Israël*

Bij de uitvoer naar Israël werd in elk dossier aangegeven wie de eindgebruiker is. Overeenkomstig de desbetreffende resolutie van het Vlaams Parlement worden er geen exporten toegestaan waarbij de Israëlische krijgsmacht de eindgebruiker is.

2.2.7. *Uitvoer naar Italië, met als eindgebruiker de krijgsmacht van de Verenigde Arabische Emiraten*

In de twee dossiers voor uitvoer naar Italië, met als eindgebruiker de krijgsmacht in de VAE, gaat het om civiele visualisatieschermen die zullen worden ingebouwd in fregatten van de marine van de VAE.

2.2.8. *Uitvoer naar Pakistan*

Bij de uitvoer naar Pakistan gaat het in alle gevallen, op een na, om onderdelen voor mijnenjagers. Deze boten van de Pakistaanse marine worden niet offensief ingezet maar moeten integendeel een dreiging wegnemen. Het gaat om cilinderlagers, die een onderdeel zijn van de motoren, slangen en koppelstukken voor de brandblusapparaten in de schepen, afsluitringen, kabels en rubberen hoezen.

Daarnaast is er een vergunning voor de uitvoer van semi-automatische wapens naar de Pakistaanse krijgsmacht. Deze wapens zijn echter niet meer inzetbaar als vuurwapens. Ze zijn geconverteerd naar wapens die werken op CO₂-gas. Dit werd ook bevestigd door

de Vuurproefbank. Deze wapens zullen door de Special Service Group (SSG) van het Pakistaanse leger als oefenmateriaal gebruikt worden.

2.2.9. Uitvoer naar Spanje, met als eindgebruiker de krijgsmacht van Ecuador

Het dossier rond de uitvoer van België naar Spanje betreft tien ombouwkits voor M113-A2 pantservoertuigen voor troepentransport naar een defensiegerelateerd bedrijf in Spanje, met als uiteindelijke eindbestemming het leger van Ecuador. Het M113-A2 pantservoertuig wordt door meer dan vijftig overheden over de hele wereld gebruikt, maar wordt vaak aangepast aan specifieke nationale omstandigheden, zoals terrein en weer. Daarvoor wordt dan in ombouwkits voorzien.

2.2.10. Uitvoer naar Turkije

In verband met de uitvoer van België naar Turkije laat de minister-president opmerken dat er in Europees verband nauwelijks weigeringen worden uitgesproken tegen Turkije, dat vertegenwoordigd is in de internationale controleregimes en lid is van de NAVO. In dit geval betreft het de uitvoer van beeldschermen, luchthavenverlichting, telecommunicatie of onderdelen van voertuigen, zoals stangen en wielassen. Een dossier betreft een onderdeel van een vliegtuigmotor dat zijn eindgebruik kent in Duitsland. Een ander dossier in de categorie ML 1 betreft een persoon die zijn eigen wapen vanuit België naar Turkije wil meenemen, zonder dat daarbij een commerciële transactie plaatsvindt.

Voor de uitvoer van goederen naar Turkije waarvan het uiteindelijke eindgebruik zich situeert in Saoedi-Arabië of de Verenigde Arabische Emiraten, verwijst de minister-president naar de juridische nota die hij liet verspreiden in het kader van de bijeenkomst van deze commissie op 6 juli 2010 en naar het antwoord op de vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers die in dezelfde vergadering werd behandeld. Hij heeft toen verduidelijkt dat de toetsingscriteria van elke aanvraag tot uit- of doorvoer worden bepaald door artikel 4 van de wet van 5 augustus 1991 en het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, die de lidstaten van de Europese Unie ertoe verplicht om bij de beoordeling van een uit- of doorvoeraanvraag rekening te houden met acht welbepaalde criteria.

In de twee concrete dossiers voor export via Turkije naar Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten, ging het om goederen die de militaire capaciteit van de betrokken landen niet vergroten en die niet kunnen worden gebruikt om de mensenrechten te schenden. Het gaat namelijk om verbindingspinnen en zelfsluitende moeren die als wisselstukken van voertuigen worden geleverd. In Europees verband is in de afgelopen drie jaar geen weigering uitgesproken voor gelijkaardige goederen. Op het moment dat deze dossiers werden vergund, namelijk in januari 2010, had de zogenaamde Arabische Lente trouwens nog geen aanvang genomen. De vergunningen werden intussen terugbezorgd aan de administratie. Het is duidelijk dat dergelijke dossiers momenteel met nog meer omzichtigheid worden behandeld.

2.2.11. Uitvoer naar de Verenigde Arabische Emiraten

In 2010 werden ook drie vergunningen goedgekeurd met als bestemming de VAE. Het eerste dossier betrof de export van een mobiele waterbottelingsinstallatie die niet geïmporteerd wordt op de Europese militaire lijst, maar die onder vergunning werd geplaatst omwille van het eindgebruik door het leger van de VAE. Het tweede dossier betreft de levering van een systeem van onbemande vliegtuigen voor observatie- en verkenningsopdrachten door de krijgsmacht van de VAE. Een dergelijk systeem bestaat uit een Unimog-voertuig waarop een controlestation is geïnstalleerd en een aanhangwagen die dient voor het vervoer en het lanceren van het vliegtuig, samen met een set wisselstukken. Het derde dossier betrof luchthavenverlichting die onder de catch-all geplaatst werd, gelet op het eindgebruik op een militaire luchthaven in Oman.

2.2.12. Uitvoer naar de Verenigde Staten, met eindgebruik in Irak

De uitvoer naar de Verenigde Staten, met eindgebruik in Irak, betreft een computer die gebruikt zal worden om luchthavenverlichting te sturen. Deze zal eerst verzonden worden

naar de afdeling van een Vlaams bedrijf in de VS. De eindbestemming is een basis van het Amerikaanse leger in Irak.

2.3. Doorvoerdossiers

2.3.1. Doorvoer van Canada naar Qatar

De doorvoer van Canada naar Qatar betreft een antiek militair voertuig uit 1942 dat gedemilitariseerd werd, maar dat geschilderd is in camouflagekleuren. Hierdoor wordt het beschouwd als een militair voertuig en wordt er een doorvoervergunning vereist. Ook Canada heeft zijn goedkeuring verleend aan deze transactie. Het voertuig werd op 18 december ingezet in Doha, tijdens de parade op de nationale feestdag. Intussen is de vergunning terugbezorgd aan de administratie.

2.3.2. Doorvoer van Duitsland naar Oeganda

De doorvoer van Duitsland naar Oeganda betreft vier helikopters en onderdelen daarvan met als eindbestemming het ministerie van Defensie in Oeganda. Deze helikopters kunnen niet worden ingezet in militaire acties aangezien het niet gaat om gevechtshelikopters. Het gaat om civiele helikopters die zullen worden gebruikt als trainingsinstrument. In categorie 10 van de Europese militaire lijst wordt onder meer gesteld dat hefschroefvliegtuigen niet als militair worden beschouwd indien ze door de civiele luchtvaartautoriteiten in een EU-lidstaat of in een lidstaat van het Wassenaar Arrangement gecertificeerd zijn voor civiel gebruik. Daarom heeft de administratie aan de doorvoerder van deze helikopters gevraagd om een certificaat voor te leggen van het Duitse Federale Bureau voor Civiele Luchtvaart, wat ook gebeurde. Deze helikopters zullen dus niet kunnen bijdragen aan de verlenging of verergering van interne en regionale spanningen en conflicten of tot schendingen van het humanitair recht.

2.3.3. Doorvoer van Ierland naar Tsjaad en doorvoer van Tsjaad naar Finland

De doorvoer vanuit Ierland naar Tsjaad en vanuit Tsjaad naar Finland, betreft materiaal van de krijgsmachten van Ierland en Finland dat wordt doorgevoerd naar Tsjaad in het kader van de deelname aan de peacekeeping-missie MINURCAT (Mission des Nations Unies en République Centrafricaine et au Tchad).

2.3.4. Doorvoer van de Verenigde Staten naar Eritrea

De doorvoer van de Verenigde Staten naar Eritrea houdt verband met goederen die door het US Department of State werden verzonden naar de Amerikaanse ambassade in Eritrea. Ze zullen worden aangewend door het ambassadepersoneel ter bescherming van hun persoonlijke veiligheid.

2.3.5. Doorvoer van de Verenigde Staten naar Jordanië

De doorvoer van de Verenigde Staten naar Jordanië betreft onderdelen van geweren en pistolen voor de diensten van de koning van Jordanië. Na een analyse van de concrete elementen uit de aanvraag, werd geoordeeld dat de algemene opmerkingen die ten aanzien van Jordanië kunnen worden gemaakt, niet in rechtstreeks verband kunnen gesteld worden met deze transactie. Een analyse van de Europese weigeringen en van de algemene houding van de Europese partners ten aanzien van Jordanië bracht geen elementen aan het licht die een weigering van deze transactie konden rechtvaardigen. De Verenigde Staten hebben de uitvoer vanuit de VS naar Jordanië toegestaan en er een licentie voor afgeleverd.

2.3.6. Doorvoer van Zuid-Afrika naar Rusland

De doorvoer van Zuid-Afrika naar Rusland betreft testmunitie die, volgens alle officiële documenten, tijdens het proces van testen en evaluatie vernietigd zal worden.

2.4. Geweigerde vergunningen

2.4.1. Geweigerde uitvoer naar India

Ten slotte vermeldt de minister-president ook de weigeringen. Een eerste dossier betreft de uitvoer van België naar India, met als eindgebruiker het ministerie van Binnenlandse Zaken in India. De analyse van de interne situatie van India leert immers dat de proliferatie van lichte vuurwapens en toebehoren een groot probleem vormt.

2.4.2. Geweigerde uitvoer via Israël naar Angola

Een tweede dossier betreft de uitvoer van militaire camera's via Israël naar Angola, met als eindgebruiker de grenswacht van Angola. Deze weigering houdt verband met het risico dat deze goederen worden ingezet bij het schenden van de mensenrechten.

II. BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomst van de heer Jan Roegiers

De heer *Jan Roegiers* merkt op dat de eventuele huidige uitvoer naar de Arabische wereld, waar sinds januari van dit jaar protesten zijn uitgebroken, per definitie nog geen deel uitmaakt van dit verslag (dat immers de periode van het voorafgaande jaar bestrijkt), hoewel toch vastgesteld kan worden dat er vorig jaar wel wat uitvoer is geweest naar die landen. Zijn vraag houdt echter in de eerste plaats verband met de situatie in 2011. Op het ogenblik dat hierover in de commissie gediscussieerd werd, namelijk einde maart, waren de procedures 'on hold' gezet voor Tunesië, Libië, Egypte, Bahrein en Oman. Hij wil weten wat de huidige stand van zaken is.

Er is een uitvoer geweest naar Bulgarije voor een internationale organisatie. De levering had een waarde van 20.000 euro. Hij wil weten om welke internationale organisatie het ging en waarvoor het materiaal moet dienen.

De minister-president is uitvoerig ingegaan op de uitvoer naar Turkije. De heer Roegiers heeft het er moeilijk mee dat dit materieel uiteindelijk zal terechtkomen in Saoedi-Arabië, een land dat onlangs in het nieuws kwam met de vervolging van een vrouw wier enige 'misdrijf' erin bestond dat ze met de auto had gereden. Hij neemt akte van de uitleg van de minister dat er in EU-verband geen weigeringen zijn voor de levering van dergelijk materieel.

Inzake doorvoer heeft de minister-president de twee moeilijke dossiers al besproken. De heer Roegiers heeft het moeilijk met de uitleg die gegeven wordt bij de uitvoer naar Oeganda. De eindbestemming is namelijk de krijgsmacht van Oeganda. Het doorgevoerde materiaal wordt misschien niet gebruikt voor operaties van bedenkelijke aard, maar wel als trainingsmateriaal. Hij vindt dat doorvoervergunningen naar Oeganda met de grootste omzichtigheid moeten worden bekeken. Hij wil weten wat de minister-president daarover denkt.

Een tweede dossier betreft de doorvoer van materieel voor de ambassade van de Verenigde Staten in Eritrea. In de toelichting bij het jaarverslag staat duidelijk dat er een EU-wapenembargo is tegen Eritrea, maar naar een ambassade kan men blijkbaar wel uitvoeren. Hij wil ook weten of het gaat om wapens voor het ambassadepersoneel, of om de beveiliging van de ambassade door personen die speciaal daarvoor zijn aangesteld.

Hij heeft geen problemen met de invoerdossiers die door de minister-president werden toegelicht. In dit verband verwijst hij naar een recent schietincident op de E314, waar door onbekenden enkele schoten werden afgevuurd op een vrachtwagen. Hij vindt dat er een

essentiële schakel ontbreekt tussen de Vlaamse controle op de invoer en de federale controle op het wapenbezit. Het is onvoldoende geweten wie nu eigenlijk de wapens in handen heeft en van waar die wapens komen. Zijn er afspraken tussen de gewesten en de federale overheid over de manier waarop dit moet worden aangepakt? Hij verwijst ook naar de vernietiging door de Raad van State van de beslissing van het Antwerpse stadsbestuur dat wapens niet meer mogen worden tentoongesteld in uitstalramen. Vanuit verschillende hoeken werd aangedrongen op een wetgevend initiatief om dat alsnog te verbieden. Hij wil weten of de minister-president in deze namens de Vlaamse Regering stappen wil of kan zetten.

1.2. Tussenkoms van de heer Marc Hendrickx

De heer *Marc Hendrickx* vraagt of de minister-president van plan is om in te gaan op het advies van het Vlaams Vredesinstituut om de producten van de betrokken bedrijven geregeld en diepgaand te screenen en te toetsen aan de specificaties van de Munitions List van het Wassenaar Arrangement. Dat kan leiden tot een eenduidige interpretatie van deze lijst. De resultaten van een dergelijke screening zouden duidelijk moeten worden gecommuniceerd aan de betrokken bedrijven.

1.3. Tussenkoms van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* stelt vast dat de minister-president zowat alle mogelijke punctuele vragen al heeft beantwoord. Hij wil nog weten hoe het zit met de uitvoer van wapens naar de Arabische landen waar het momenteel onrustig is. De uitvoer naar een aantal landen werd 'on hold' gezet. Later werden ook Syrië en Jemen aan die lijst toegevoegd. De minister-president zegde toen dat die bedrijven hun licentie moesten teruggeven. Hij wil weten wat de stand van zaken is.

Het is volgens de spreker geen toeval dat de landen van het Midden-Oosten en Noord-Afrika goed zijn voor een belangrijk aandeel van de wapenuitvoer vanuit Vlaanderen. Dat was wellicht al een signaal dat de binnenlandse strijdmachten zich aan het bewapenen waren tegen de heersende onrust.

Een tweede pijnpunt is dat de eindgebruiker in veel gevallen niet bekend is. De minister-president gaf het voorbeeld van de uitvoer via Turkije naar de VAE en naar Saoedi-Arabië. De minister heeft alle delicate dossiers toegelicht. Daarmee heeft hij aan de samenleving een nuttig inzicht verstrekt. Het is trouwens niet omdat er informatie wordt gegeven over het land van eindbestemming of over de toepassing dat iedereen het afschiet. Het verstrekken van informatie kan het vertrouwen versterken en kan de politieke discussie zuiver houden. Na het omzetten van de Europese regelgeving in Vlaamse regelgeving, met het systeem van globale en algemene vergunningen, zal er een extra inspanning moeten worden gedaan om deze informatie nog te verkrijgen van de diensten van de minister-president en om ze te publiceren. Door de Europese regelgeving wordt een en ander immers gemakkelijker en wordt het verleidelijk om de informatie niet meer op te vragen.

Hij sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Roegiers over de uitvoer via Turkije van pinnen en moeren naar Saoedi-Arabië en de VAE. In momenten van crisis kan men voor dergelijk materiaal niet milder zijn dan voor direct te gebruiken wapentuig. Hij stelt vast dat de minister-president verwijst naar de houding van de andere Europese landen tegenover dergelijke leveringen. Het blijft echter een delicate kwestie.

Hij ondersteunt de vraag van de heer Roegiers naar een wetgevend initiatief om het uitstellen van wapens in etalages te verbieden. Hij wil weten of dit een Vlaamse of een federale bevoegdheid is. In Brussel is dat namelijk nog een vrij courante praktijk. Als het een federale bevoegdheid is, kan er hierover dan overleg worden gepleegd?

2. Antwoorden van de minister-president

Minister-president *Kris Peeters* antwoordt dat hij op 3 maart jongstleden instructies heeft gegeven voor het ‘on hold’ plaatsen van een aantal dossiers van wapenhandel naar het Midden-Oosten. Op basis van de actualiteit werden toen Libië, Tunesië, Egypte en Oman gedefinieerd als landen waarvoor opschorting zou gelden. Op 25 maart werden Bahrein, Syrië en Jemen aan die lijst toegevoegd.

Hij heeft aan zijn diensten gevraagd om, met het oog op een regelmatige evaluatie van de regio, een update te maken van de situatie in de landen van het Midden-Oosten waarvoor vandaag opschorting geldt. Ook de situatie in de landen van de regio waarvoor geen opschorting geldt, dient van nabij te worden gevolgd.

Aan Bulgarije werd een kleine levering gedaan van communicatiesystemen voor de NAVO.

Over de doorvoer van Duitsland naar Oeganda heeft hij al uitleg gegeven. Hij heeft de regels gevolgd die gelden voor civiele helikopters. Hij meent dat een weigering niet voor de hand ligt als de internationale regels worden gevolgd en als de nodige certificaten er zijn.

Het wapenembargo van de EU geldt voor de overheid van Eritrea. In dit geval gaat het om gepantserde personenwagens die bestemd zijn voor het ambassadepersoneel van de VS.

Het schietincident op de E314 toont aan dat er inderdaad werk moet worden gemaakt van de controle van het wapenbezit. Vooralsnog is dit echter geen Vlaamse bevoegdheid.

De uitspraak van de Raad van State over het Antwerpse besluit zal hij verder bekijken. Het gaat hier echter insgelijks om een federale materie.

Op de opmerking van de heer Hendrickx over de Munitions List van het Wassenaar Arrangement antwoordt hij dat elke vergunningsaanvraag wordt onderworpen aan een politieke en juridische analyse, onder meer aan de hand van het gemeenschappelijk standpunt 2008/944. Bovendien wordt elke aanvraag beoordeeld aan de hand van de aard van de producten en hun mogelijke toepassingen. Dit gebeurt steeds in samenspraak met het betrokken bedrijf. Daarbij kan de administratie alle mogelijke technische informatie opvragen. Op basis van deze gegevens krijgt het goed een classificatie op basis van de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen. Op beleidsmatig vlak namen technische experts van de administratie deel aan de vergaderingen van de Technical Experts Group van het Wassenaar Arrangement, waar de meest recente ontwikkelingen worden besproken en de aanpassingen aan de Munitions List worden bediscussieerd.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Marc HENDRICKX,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

EU	Europese Unie
GBVB	(Europees) Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid
ISAF	International Security Assistance Force
MINURCAT	Mission des Nations Unies en République Centrafricaine et au Tchad
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
SSG	Special Service Group
US	United States
VAE	Verenigde Arabische Emiraten
VS	Verenigde Staten